

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	21 Ветеринарія
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	211 Ветеринарна медицина

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Сумського НАУ

«___» _____ 2024 року протокол № ____

Голова Вченої ради

Ректор

Академік НААН України _____ Володимир ЛАДИКА

Освітня програма введена в дію з

« 1 » вересня 2024 року

Ректор

Академік НААН України _____ Володимир ЛАДИКА

(наказ № _____ від « __ » _____ 2024 року)

Суми 2024

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми зі спеціальності
211 «Ветеринарна медицина»
Рівень вищої освіти - Другий (магістерський)

Проектна група у складі:

Голова проектної групи:

Доктор ветеринарних наук,
професор, завідувач кафедри
вірусології, патанатомії та хвороб
птиці _____

Роман ПЕТРОВ

Члени проектної групи:

Кандидат ветеринарних наук,
професор кафедри вірусології,
патанатомії та хвороб птиці _____

Григорій ЗОН

Докторка ветеринарних наук,
професорка, завідувачка кафедри
акушерства та хірургії _____

Оксана ШКРОМАДА

Докторка ветеринарних наук,
професорка, завідувачка кафедри
епізоотології та паразитології _____

Оксана КАСЯНЕНКО

Кандидат ветеринарних наук,
доцент кафедри терапії,
фармакології, клінічної діагностики
та біохімії _____

Римма ДОЛБОНОСОВА

Погоджено:

Декан факультету ветеринарної
медицини _____

Олександр НЕЧИПОРЕНКО

Заступник декана з якості освіти _____

Галина РЕБЕНКО

Т.в.о. завідувачка відділу якості
освіти, ліцензування та акредитації _____

Олена РИБИНА

Завідувачка навчального відділу _____

Наталья КОЛОДНЕНКО

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи _____

Ігор КОВАЛЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» у складі:

1. **Петров Роман Вікторович** – Гарант ОП, доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри вірусології, патанатомії та хвороб птиці
2. **Зон Григорій Анатолійович** - кандидат ветеринарних наук, професор, кафедри вірусології, патанатомії та хвороб птиці;
3. **Шкромада Оксана Іванівна** - доктор ветеринарних наук, професор, завідувачка кафедри акушерства та хірургії;
4. **Касяненко Оксана Іванівна** - доктор ветеринарних наук, професор, завідувач кафедри епізоотології та паразитології
5. **Долбоносова Римма Валентинівна** - кандидат ветеринарних наук, доцент кафедри терапії, фармакології, клінічної діагностики та біохімії;

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності)

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів-роботодавців:

№ п/п	ППП	Місце роботи	Посада	Шлях до рецензії, відгуків на сайті університету
1	Рошка Ф.Г.	ТОВ «Молоко Вітчизни»	Директор	https://snau.edu.ua/
2	Бондарь С.В.	Ветеринарна клініка «Хелс»	Директор	https://snau.edu.ua/
3	Кирилюк Д.	Європейська бізнес асоціація	Координатор комітету виробників ветеринарних препаратів	https://snau.edu.ua/

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів-випускників:

№ п/п	ППП	Місце роботи	Посада	Шлях до рецензії, відгуків на сайті університету
1	Лисенко О.	ТОВ «Молоко Вітчизни»	Заступник директора	https://snau.edu.ua/
2	Асорі О.Ю.	Сумська біологічна фабрика	Директор	https://snau.edu.ua/
3	Лазоренко Є.А.	Головне управління Держпродспоживслужби в Сумській області	Перший заступник начальника	https://snau.edu.ua/

Рецензії-відгуки стейкхолдерів-здобувачів освіти:

№ п/п	ППП	Місце роботи	Посада	Шлях до рецензії, відгуків на сайті університету
1	Наумко Д.	Сумський НАУ	студентка	https://snau.edu.ua/
2	Максименко В	Сумський НАУ	студентка	https://snau.edu.ua/
3	Швець І.В.	Сумський НАУ	студентка	https://snau.edu.ua/

**1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина»**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський національний аграрний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр з ветеринарної медицини
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Ветеринарна медицина»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 360 кредитів ЄКТС, термін навчання 6 років на основі повної загальної середньої освіти, 300 кредитів ЄКТС на основі ступеня молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра). Для підготовки магістра зі спеціальності «Ветеринарна медицина» 75% обсягу освітньої програми відводиться для забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Акредитована. Міністерство освіти і науки України Рішення акредитаційної комісії від 12 червня 2018 року, протокол № 130. (Наказ МОН України від 20.06.2018 року № 662). Сертифікат про акредитацію Серія УД № 19002731. Строк дії сертифікату до 1 липня 2023 року (продовжено до 1 липня 2024 року у зв'язку з воєнним станом)
Організація, що здійснює акредитацію	Акредитована Акредитаційна комісія МОН України (2018 р.)
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікації України (НРК України зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019 та № 519 від 25.06.2020) – 7 рівень. Кваліфікаційна рамка в Європейському просторі вищої освіти (QF-EHEA) – другий цикл. Європейська рамка кваліфікацій для навчання упродовж життя (EQF-LLL) – 7 рівень.
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень

Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший бакалавр». Умови вступу визначаються Правилами прийому до Сумського національного аграрного університету, затвердженими вченою радою. https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%A1%D0%9D%D0%90%D0%A3_2020-%D0%BE%D0%B1%D1%94%D0%B4%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BE.pdf
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До 01.09.2029 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://snau.edu.ua/
2 - Мета освітньої програми	
Метою програми є підготовка висококваліфікованих і професійних лікарів з ветеринарної медицини, здатних динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі ветеринарної медицини стосовно безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин, профілактики і діагностики їх хвороб, лікування хворих тварин та впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 21 Ветеринарна медицина Спеціальність 211 Ветеринарна медицина Програма підготовки складається із 12 циклів підготовки (семестрів) та державної атестації. <i>Об'єкти вивчення та/або діяльності:</i> система заходів, спрямованих на визначення: змін в органах і системах організму за різного фізіологічного стану; клінічних проявів захворювання та результатів лабораторних досліджень; анамнестичних даних; сутності та динаміки розвитку фізіологічних процесів, які виникають в організмі тварин під впливом різних факторів; рішень щодо вибору методів і засобів утримання, годівлі, діагностики, лікування тварин та профілактики заразних і незаразних хвороб; сутності процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини; моніторингу щодо поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля; інноваційних підходів для вирішення проблемних ситуацій професійного або соціального походження. <i>Цілі навчання:</i> формування у майбутнього фахівця здатності розв'язувати складні завдання та проблеми у галузі ветеринарної медицини, що потребує проведення відповідних досліджень чи впровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і

	<p>вимог.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> включає знання будови і функції всіх органів та систем організму за норми і патології, шляхи впливу на їх функцію з метою її нормалізації, а також знання заходів з профілактики хвороб різної етіології.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> випускник має володіти методами, методиками та технологіями клінічної і лабораторної діагностики хвороб тварин, їх профілактики та лікування хворих тварин, а також методами, методиками та технологіями проведення наукових досліджень.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> фахівець має володіти інструментами та обладнанням, необхідним для клінічної і лабораторної діагностики стану здоров'я тварин і лабораторного дослідження різних біологічних субстратів (крові, сечі, жовчі, вмісту органів травного апарату тощо).</p>
Орієнтація освітньої програми	<p><i>Програма освітньо-професійна.</i> Базується на загальновідомих наукових результатах із врахуванням сучасних досягнень ветеринарної медицини. Магістр із спеціальності «Ветеринарна медицина» має оволодіти системою загальнонаукових та спеціальних методів, професійними методиками та технологіями, професійними знаннями та вмінні організувати практичну, аналітичну та науково-дослідну діяльність.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Загальна (спеціальна, професійна) програма в області ветеринарної медицини. Акцент робиться на збереження здоров'я і продуктивності тварин, запобіганню хворобам, захист населення від зоонозів, на здатності забезпечувати безпечність продуктів харчування.</p>
Особливості програми	<p>Багатопрофільна підготовка фахівця. Програма передбачає обов'язковою умовою проходження навчальної та виробничої практики на тваринницьких підприємствах, товарних господарствах, клініках дрібних тварин. Для однієї групи програма викладається англійською мовою.</p>
<p>4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
Придатність до працевлаштування	<p>Основними місцями роботи фахівців з ветеринарної медицини є Міністерства і відомства України, структурні підрозділи органів державної влади, управління Держпродспоживслужби та її територіальні органи; регіональна служба ветеринарного контролю на державному кордоні України та транспорті; Збройні сили України, Національна гвардія України, Національна поліція України (підсобні господарства, розплідники тварин); науково-дослідні установи, випробувальні центри; заклади вищої освіти I-IV рівнів акредитації тощо; науково-дослідні установи судових експертиз України; вітчизняні та іноземні фірми і представництва, комерційні структури, які працюють у сфері ветеринарної медицини; установи системи державної та приватної ветеринарної медицини.</p> <p>За наявності диплома зазначаються професії, професійні назви робіт (згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08)), випускник з професійною кваліфікацією «Лікар ветеринарної медицини» може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами</p>

	<p>робіт: лікар ветеринарної медицини (2223.2), молодший науковий співробітник (ветеринарна медицина) (2223.1), науковий співробітник (ветеринарна медицина) (2223.1), асистент (2310.2), викладач вищого навчального закладу (2310.2), або обіймати наступні первинні посади: завідувач аптеки (аптечного закладу) (1210.1), завідувач бази аптечної (1210.1), директор відділення (1210.1), директор лабораторії (1210.1), директор (начальник, інший керівник) підприємства (1210.1)</p>
Подальше навчання	<p>Після закінчення навчання за освітньою програмою магістр із спеціальності 211 - «Ветеринарна медицина» має право продовжити навчання в аспірантурі за освітньо-науковими програмами підготовки доктора філософії галузі 21 – «Ветеринарна медицина».</p> <p>У подальшому фахівці можуть пройти перепідготовку та набути іншу спеціальність у галузі ветеринарної медицини і виконувати відповідну професійну роботу.</p>
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання та навчання за програмою базується на принципах студентоцентризму, зокрема передбачає можливість для студентів обирати навчальні дисципліни з числа вибіркових дисциплін ОП, впливати на програму через опитування та анкетування. Методами навчання є: навчання через практику (practice by doing), самонавчання, цілеспрямованості, бінарності – активної безпосередньої участі викладача і студента.</p> <p>Студентоцентроване проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, індивідуальних занять, роботи в малих групах, проходження практики, консультацій з викладачами, самостійної роботи студентів, на основі підручників, посібників, періодичних наукових видань, використання мережі Інтернет. Використанням технологій проблемного і диференційованого навчання, інтенсифікації та індивідуалізації навчання, програмованого навчання, інформаційних технологій, технології розвивального навчання, кредитно-трансферної системи організації навчання, електронного навчання в системі Moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень.</p> <p>За домінуючими методами та способами навчання: активні (проблемні, інтерактивні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі).</p> <p>За організаційними формами: колективного та інтегрованого навчання.</p> <p>За орієнтацією педагогічної взаємодії: позиційного та контекстного навчання, технологія співпраці.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання, здійснюється за 100-бальною (рейтинговою) шкалою, національною 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.</p> <p>Усні та письмові іспити, здача і захист звітів про проходження практики, захист лабораторних/практичних робіт, презентацій в якості самостійної роботи, проведення дискусій, семінарів та модулів, модульні курсові роботи.</p> <p>Екзамени, заліки та диференційовані заліки провадяться відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в сумському національному аграрному університеті» https://snau.edu.ua</p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</p>

	<p>Рейтингове оцінювання знань студентів не скасовує традиційну систему оцінювання, а існує поряд із нею. Воно робить систему оцінювання більш гнучкою, об'єктивною і сприяє систематичній та активній самостійній роботі студентів протягом усього періоду навчання, забезпечує здорову конкуренцію між студентами у навчанні, сприяє виявленню і розвитку творчих здібностей студентів.</p> <p>Державна атестація складається з двох етапів.</p> <p>Перший етап згідно наказу МОН №26 від 13.01.2022 р. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина здійснюється у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), що проводиться Державною установою "Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти" МОН України у формі незалежного дистанційного діагностування рівня знань випускників і оцінює відповідність якості підготовки фахівців стандартам вищої освіти. Його результати визначаються як «склав», «не склав».</p> <p>Другий етап проводиться у формі об'єктивного структурованого практичного (клінічного) іспиту, який оцінює готовність випускника до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти шляхом демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному об'єкті або на моделі і проводиться екзаменаційною комісією ФВМ Сумського НАУ.</p>
6-Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати і забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Прагнення до збереження довкілля.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність розуміти та встановлювати особливості будови і функціонування клітин, тканин, органів, їх систем та апаратів організму тварин різних класів і видів – ссавців, птахів, комах (бджіл), риб та інших хребетних.</p> <p>ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності.</p> <p>ФК 3. Здатність дотримуватися правил охорони праці, асептики та антисептики під час здійснення фахової діяльності.</p>

ФК 4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.

ФК 5. Здатність застосовувати методи і методики патолого-анатомічної діагностики хвороб тварин для встановлення остаточного діагнозу та причин їх загибелі.

ФК 6. Здатність проводити відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 7. Здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

ФК 8. Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

ФК 9. Здатність проводити акушерсько-гінекологічні та хірургічні заходи і операції.

ФК 10. Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин.

ФК 11. Здатність застосовувати знання з біобезпеки, біетики та добробуту тварин у професійній діяльності.

ФК 12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.

ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

ФК 14. Здатність проводити судово-ветеринарну експертизу.

ФК 15. Здатність організувати нагляд і контроль за виробництвом, зберіганням, транспортуванням та реалізацією продукції тваринного і рослинного походження.

ФК 16. Здатність оберігати довкілля від забруднення відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ФК 17. Здатність здійснювати маркетинг та менеджмент ветеринарних засобів, заходів і послуг у ветеринарній медицині.

ФК 18. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань.

ФК 19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед фахівців, працівників галузі та населення.

ФК 20. Здатність організувати, здійснювати і контролювати документообіг під час здійснення професійної діяльності.

7 - Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН 3. Визначати суть фізико-хімічних і біологічних процесів, які відбуваються в організмі тварин у нормі та за патології.

ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

ПРН 5. Установлювати зв'язок між клінічними проявами захворювання та результатами лабораторних досліджень.

ПРН 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

ПРН 7. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин

- різних класів і видів.
- ПРН 8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.
- ПРН 9. Розробляти заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
- ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.
- ПРН 11. Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.
- ПРН 12. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.
- ПРН 13. Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.
- ПРН 14. Розуміти сутність процесів виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини.
- ПРН 15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.
- ПРН 16. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.
- ПРН 17. Знати правила та вимоги біобезпеки, біоетики та добробуту тварин.
- ПРН 18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.
- ПРН 19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
- ПРН 20. Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічний персонал відповідає вимогам чинного законодавства України. Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої програми, є співробітниками Сумського НАУ, забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, ніж один раз на п'ять років. 93,10 % науково-педагогічних працівників задіяних до викладання професійно-орієнтованих дисциплін мають наукові ступені та вчені звання
Матеріально - технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення освітньо-професійної програми обумовлюється використанням спеціалізованих лабораторій, аудиторій, технічних засобів та обладнання. Повне забезпечення навчально-лабораторними приміщеннями, забезпеченість інструментами та обладнанням для виконання навчальних планів, забезпеченість навчальними лабораторіями, які обладнані необхідним устаткуванням для проведення занять з професійно орієнтованих дисциплін. Навчальний процес включає виїзні практичні заняття студентів у спеціалізовані підприємства та установи різних форм власності, навчальні та виробничі практики. Офіційний веб-сайт https://snau.edu.ua
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення обумовлюється використанням спеціалізованого програмного забезпечення, електронних курсів, мультимедійних та інтерактивних технологій навчання. Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та посібниками, вітчизняними і закордонними фаховими періодичними

	<p>виданнями відповідного профілю, доступ до джерел Internet, авторських розробок професорсько-викладацького складу. Офіційний веб-сайт http://www.snau.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наукова бібліотека Сумського НАУ http://library.snau.edu.ua. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на центрі дистанційного навчання СНАУ https://cdn.snau.edu.ua/moodle/ та в репозиторії Сумського НАУ http://repo.snau.edu.ua. Читальні зали забезпечені вільним доступом до мережі інтернет.</p>
<p>9 - Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можлива на основі укладання угод про академічну кредитну мобільність із закладами вищої освіти України. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Можлива на основі укладання угод про академічну кредитну мобільність із закладами вищої освіти інших країн. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між Сумським НАУ та навчальними закладами країн-партнерів.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Проводиться навчання іноземних здобувачів вищої освіти.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Українська мова та академічне письмо	5	іспит
ОК 2.	Іноземна мова	5	залік, іспит
ОК 3.	Історично-філософські студії	5	залік, іспит
ОК 4.	Громадянська освіта	5	залік
ОК 5.	Інформаційні технології у ветеринарній медицині	5	залік
ОК 6.	Безпека праці	5	залік
ОК 7.	Анатомія з латинською ветеринарною термінологією	15	залік, іспит
ОК 8.	Генетика та розведення тварин	5	іспит
ОК 9.	Біонеорганічна та аналітична хімія	5	іспит
ОК 10.	Органічна хімія та біохімія	5	іспит
ОК 11.	Цитологія, гістологія, ембріологія	5	залік, іспит
ОК 12.	Фізіологія тварин	10	залік, іспит
ОК 13.	Етологія та благополуччя тварин	5	іспит
ОК 14.	Маркетинговий менеджмент у ветеринарній медицині	5	залік
ОК 15.	Біоетика, біобезпека, біозахист та екологія	5	залік, іспит
ОК 16.	Основи наукових досліджень	5	МКР, іспит
ОК 17.	Виробництво, безпека та гігієна кормів і кормових добавок та годівля тварин	5	іспит
ОК 18.	Ветеринарна гігієна і санітарія утримання тварин	5	іспит
ОК 19.	Ветеринарна мікробіологія та імунологія	10	залік, іспит
ОК 20.	Ветеринарна вірусологія	5	іспит
ОК 21.	Патологічна фізіологія	5	іспит
ОК 22.	Оперативна хірургія	5	залік, іспит
ОК 23.	Ветеринарна фармакологія	10	залік, іспит
ОК 24.	Клінічна діагностика хвороб тварин з клінічною біохімією	10	залік, іспит
ОК 25.	Патологічна анатомія і розтин	10	залік, іспит
ОК 26.	Ветеринарний бізнес та підприємництво	5	іспит
ОК 27.	Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин	10	залік, іспит
ОК 28.	Загальна і спеціальна хірургія	10	залік, іспит
ОК 29.	Паразитологія та інвазійні хвороби	10	залік, іспит
ОК 30.	Ветеринарна токсикологія	5	іспит

ОК 31.	Структура ветеринарної служби та економіка ветеринарної справи	5	іспит
ОК 32.	Епізоотологія та інфекційні хвороби	15	залік, іспит
ОК 33.	Внутрішні хвороби тварин	15	залік, іспит
ОК 34.	Ветеринарне міжнародне та національне законодавство	5	іспит
ОК 35.	Судова ветеринарна експертиза	5	іспит
ОК 36.	Система аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР)	5	іспит
ОК 37.	Ветеринарне-санітарне інспектування продуктів тваринництва, гідробіонтів, меду та рослинної продукції	5	залік, іспит
ОК 38.	Виробнича практика	15	диф.залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		270	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВВ 1.	Гуманітарна вибірка 1	5	залік
ВВ 2.	Фахова вибірка дисципліна 1	5	залік
ВВ 3.	Загальноуніверситетська вибірка 1	5	залік
ВВ 4.	Фахова вибірка дисципліна 2	5	залік
ВВ 5.	Загальноуніверситетська вибірка 2	5	залік
ВВ 6.	Фахова вибірка дисципліна 3	5	залік
ВВ 7.	Фахова вибірка дисципліна 4	5	залік
ВВ 8.	Фахова вибірка дисципліна 5	5	залік
ВВ 9.	Фахова вибірка дисципліна 6	5	залік
ВВ 10.	Фахова вибірка дисципліна 7	5	залік
ВВ 11.	Фахова вибірка дисципліна 8	5	залік
ВВ 12.	Фахова вибірка дисципліна 9	5	залік
ВВ 13.	Фахова вибірка дисципліна 10	5	залік
ВВ 14.	Фахова вибірка дисципліна 11	5	залік
ВВ 15.	Фахова вибірка дисципліна 12	5	залік
ВВ 16.	Фахова вибірка дисципліна 13	5	залік
ВВ 17.	Фахова вибірка дисципліна 14	5	залік
ВВ 18.	Фізична культура	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів		90	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		360	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

Студенти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти згідно з Положенням про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів (СНАУ, 2020).

Структурно-логічна схема підготовки магістрів (6 років навчання)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Укр. мова 5 ЄКТС	Громад. Освіта 5 ЄКТС	Фізіологія тварин 10 ЄКТС		Патологічна фізіологія 5 ЄКТС	Патологічна анатомія і розтин 10 ЄКТС		Паразитологія та інвазійні хвороби 10 ЄКТС		Інф. технології у вет. медицині 5 ЄКТС	Безпека праці 5 ЄКТС	Система аналізу небезп. ф-в та контролю у кр. точках (НАССР)
Іноземна мова 5 ЄКТС		Ветеринарна мікробіологія та імунологія 10 ЄКТС		Вет вірусологія 5 ЄКТС	Акушерство, гінекологія і біотехнологія відтворення тварин 10 ЄКТС		Лабораторна справа 5 ЄКТС	Структура ветеринарної служби та економіка ветеринарної справи 5 ЄКТС	Вет. міжнар. націон. Законад-во 5 ЄКТС	Біоетика, біобезпека, біозахист та екологія 5 ЄКТС	
Істор-філос. студії 5 ЄКТС										Судова ветеринарна експертиза 5 ЄКТС	
Анатомія з латинською ветеринарною термінологією 15 ЄКТС			Вет гігієна і санітарія утримання тварин 5 ЄКТС	Оперативна хірургія 5 ЄКТС Ветеринарна фармакологія 5 ЄКТС		Ветеринарна фармакологія 5 ЄКТС	Ветеринарна токсикологія 5 ЄКТС	Внутрішні хвороби тварин 15 ЄКТС			Виробнича практика 10 ЄКТС
Маркетинг менеджм у вет мед 5 ЄКТС	Гістологія, цитологія, ембріологія 5 ЄКТС	Етологія та благопол. тварин 5 ЄКТС	Виробництво, безпека та гігієна кормів, корм добавок та годівля тварин 5 ЄКТС	Клінічна діагностика хвороб тварин з клінічною біохімією 10 ЄКТС		Загальна і спеціальна хірургія 10 ЄКТС		Епізоотологія та інфекційні хвороби 15 ЄКТС			
Біонорг та аналіт. хімія 5 ЄКТС	Орг. хімія та біохімія 5 ЄКТС	Фахова вибіркова дисципліна 1	Фахова вибіркова дисципліна 2	Фахова вибіркова дисципліна 3	Фахова вибіркова дисципліна 4	Фахова вибіркова дисципліна 6	Фахова вибіркова дисципліна 8	Фахова вибіркова дисципліна 10	Виробнича практика 5 ЄКТС Вет-сан інспект.пр-в тв, гідроб, меду та росл 5 ЄКТС		Фахова вибіркова дисципліна 13
Генетика та розведення тварин 5 ЄКТС	Фізкультура (з вибором виду рухової активності)	Гуманітарна вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна, спрямована на розвиток загальних компетентностей	Вибіркова дисципліна, спрямована на розвиток загальних компетентностей	Фахова вибіркова дисципліна 5	Фахова вибіркова дисципліна 7	Фахова вибіркова дисципліна 9	Фахова вибіркова дисципліна 11	Фахова вибіркова дисципліна 12	Основи наукових досліджень 5 ЄКТС	Фахова вибіркова дисципліна 14

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина згідно наказу МОН №26 від 13.01.2022 р. здійснюється у формі Єдиного Державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ), що включає інтегрований тестовий іспит, який оцінює відповідність якості підготовки фахівців стандартам вищої освіти і проводиться Державною установою "Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти" МОН України та об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспит, який оцінює готовність випускника до провадження професійної діяльності відповідно до вимог стандарту вищої освіти шляхом демонстрування практичних (клінічних) компонентів професійної компетентності на реальному об'єкті або на моделі і проводиться екзаменаційною комісією ФВМ Сумського НАУ. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми (6 років навчання)

		Програмні результати навчання																			
		ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16	ПРН 17	ПРН 18	ПРН 19	ПРН 20
ОК 1.	Українська мова за професійним спрямуванням	+	+																+	+	
ОК 2.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	+	+																	+	
ОК 3.	Історично-філософські студії		+								+									+	
ОК 4.	Громадянська освіта									+		+								+	
ОК 5.	Інформаційні технології у ветеринарній медицині		+					+			+	+					+		+	+	+
ОК 6.	Безпека праці									+		+							+	+	
ОК 7.	Анатомія з латинською ветеринарною термінологією	+		+																	
ОК 8.	Генетика та розведення тварин			+				+													
ОК 9.	Біонеорганічна та аналітична хімія			+																	
ОК 10.	Органічна хімія та біохімія			+												+					
ОК 11.	Цитологія, гістологія, ембріологія	+		+																	
ОК 12.	Фізіологія тварин	+		+	+												+				
ОК 13.	Етологія та благополуччя тварин			+	+			+			+		+			+		+			+
ОК 14.	Маркетинговий менеджмент у ветеринарній медицині		+								+	+	+				+				
ОК 15.	Біоетика, біобезпека, біозахист та екологія	+						+		+			+		+				+	+	
ОК 16.	Основи наукових досліджень	+	+					+	+		+	+							+	+	+
ОК 17.	Виробництво, безпека та гігієна кормів і кормових добавок та годівля тварин			+				+			+		+		+	+			+		+
ОК 18.	Ветеринарна гігієна і санітарія утримання тварин			+				+			+		+						+		
ОК 19.	Ветеринарна мікробіологія та імунологія	+				+		+	+	+					+	+			+		
ОК 20.	Ветеринарна вірусологія	+				+		+	+	+						+			+		
ОК 21.	Патологічна фізіологія	+		+	+											+					
ОК 22.	Оперативна хірургія		+		+			+			+										
ОК 23.	Ветеринарна фармакологія	+	+					+			+				+	+					
ОК 24.	Клінічна діагностика хвороб тварин з клінічною біохімією	+	+	+	+	+		+	+		+								+		

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
2. Закон України «Про ветеринарну медицину» // ВВР. – 2007. – №5-6, ст. 53; 2008. – № 76, ст. 22; зміни 2008, 2012, 2014 рр.
3. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 02.03.2015 № 222-VIII.
4. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
5. Постанова Кабінету Міністрів від 30.12.2015 № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ [№ 347 від 10.05.2018](#), [№ 180 від 03.03.2020](#) та [№ 365 від 24.03.2021](#).
6. Наказ МОН України від 19.02.2015 № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів».
7. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
8. Наказ Міністерства освіти України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».
9. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 листопада 2014 р. № 1361 «Про затвердження зміни до національного класифікатора України ДК 003:2010» (зміна № 2).
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. – Київ : Вид-во «Соцінформ», 2010 зі змінами згідно Наказу міністерства економіки України № 810 від 25.10.2021.
11. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти, ступеня вищої освіти – магістр, галузі знань 21 Ветеринарна медицина спеціальності 211 Ветеринарна медицина. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р.

Інформаційні джерела

1. Національний глосарій 2014- http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempusoffice.pdf.
2. НПК - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
3. ESG - http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
4. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempu_s-office.pdf.
5. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд - http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_U_A_2015.pdf.
6. ISCED (МСКО) 2011 - <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
7. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 - <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-educationtraining-2013.pdf>.
8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://coreproject.eu/documents/Tuning%20G%20Formulating%20Degree%20PR4.pdf> f.
9. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів - <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Вид-во «Соцінформ». – Київ, 2010.